

15.6.2026

ל' בסיון תשפ"ו

לכבוד

ח"כ מירב כהן, יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

הנדון: יישום המלצות הוועדה הציבורית לבחינת המענה הלאומי לטיפול ושיקום פצועי ופצועות צה"ל וכוחות הביטחון והרחבת המענים למשפחות הפצועים

פורום נשות המילואימניקים מברך על מסקנות הוועדה הציבורית לבחינת המענה הלאומי לטיפול ושיקום פצועי ופצועות צה"ל וכוחות הביטחון (להלן: "הוועדה") ועל שינוי התפיסה העמוק שהן משקפות ביחס למשפחות הפצועים.

הוועדה מכירה בכך שפגיעה אינה אירוע אישי בלבד אלא אירוע משפחתי המשפיע על בני הזוג, הילדים וההורים, וכי הצלחת השיקום תלויה במידה רבה בחוסנה של המשפחה. הכרה זו חשובה במיוחד לנוכח מאפייני אוכלוסיית הפצועים כיום, על פי נתוני הוועדה כ-80% מהפצועים הם צעירים מתחת לגיל 40 בעלי משפחות וילדים, כך שבמרבית המקרים הפגיעה מטלטלת תא משפחתי שלם הנדרש להתמודד עם השלכות רפואיות, נפשיות, כלכליות ותעסוקתיות לאורך שנים.

לצד ההתקדמות המשמעותית והחשובה בהכרה בצורכי המשפחה יש מספר נושאים נוספים שלדעתנו יש לתת להם מענה, הכל כמפורט:

תקופת המתנה עד לקביעת הוועדות הרפואיות - בשל מדיניות "שיקום תחילה" והעומס הרב המוטל על אגף השיקום, פצועים רבים ממתינים חודשים ארוכים לקיום ועדות רפואיות ולקביעת שיעור נכותם. במהלך תקופה זו, משפחותיהם מתמודדות עם השלכות הפגיעה ועם שינוי משמעותי בשגרת החיים, אך אינן זכאיות למלוא המענים והזכויות הנגזרים מאחוזי הנכות שטרם נקבעו.

כתוצאה מכך, דווקא בשלב שבו המשפחה מצויה במשבר אישי, משפחתי וכלכלי, היא נדרשת להוציא מכיסה כספים רבים עבור שירותים חיוניים כגון סיוע בטיפול בילדים, ניקיון הבית, מסגרות וקייטנות, תמיכה לימודית לילדים והוצאות נוספות הנובעות באופן ישיר מהפגיעה ומהשלכותיה. מצב זה יוצר פער בלתי סביר בין הצרכים המידיים של המשפחה לבין המענה שהיא מקבלת בפועל, ומחייב מתן פתרונות זמניים עד להשלמת ההליך וקבלת ההחלטה בוועדה הרפואית.

לפיכך, מוצע כי בפציעות בינוניות וקשות ייקבע מנגנון סיוע זמני בדחיפה לתקופת השיקום, עד להחלטת הוועדות הרפואיות.

פגיעה תעסוקתית בבנות הזוג- המלצות הוועדה לעניין פיצוי בגין אובדן הכנסה של בת זוג המלווה את הפצוע הן חשובות ומשמעותיות, אולם הן אינן נותנות מענה מלא למציאות שאיתה מתמודדות משפחות רבות.

מפניות שהגיעו אל הפרורום עולה כי נשים רבות נפגעו תעסוקתית שעה שחלקן נאלצו לצמצם היקף משרה/ לצאת לחל"ת/ לוותר על קידום/ לעזוב את מקום העבודה לצורך ליווי בן הזוג הפצוע והחזקת התא המשפחתי בתקופת השיקום. מדובר בפגיעה כלכלית ותעסוקתית משמעותית, שלעיתים נמשכת זמן רב לאחר הפגיעה.

לטעמנו, יש לבחון מנגנוני פיצוי וסיוע גם במקרים אלו, מתוך הבנה כי הפגיעה בתעסוקת בת הזוג היא חלק בלתי נפרד מהשלכות הפגיעה על התא המשפחתי כולו.

פיצוי בגין היעדרות לצורך ליווי רפואי- הוועדה המליצה על פיצוי בגין אובדן הכנסה של בת הזוג בעת ליווי הפצוע במסגרת אשפוז. עם זאת, הליך ההחלמה והשיקום אינו מתנהל רק במסגרת אשפוז מלא או אשפוז יום. בפועל, נשים רבות נאלצות להיעדר ממקום עבודתן לצורך ליווי הפצוע לבדיקות, טיפולים רפואיים וועדות רפואיות.

לפיכך, אנו סבורות כי יש לקבוע זכאות לפיצוי גם במקרים של היעדרות לצורך ליווי רפואי ושיקומי שאינו במסגרת אשפוז.

פיצוי בגין אובדן הכנסה של בת הזוג טרם שינוי מדיניות- אנו סבורות כי יש לבחון מענים גם עבור בנות זוג שנפגעו כלכלית ותעסוקתית בתקופה שקדמה להוראת אגף השיקום ממאי 2025, אשר הסדירה לראשונה פיצוי בגין אובדן הכנסה של בת זוג למשך 3 חודשים נוספים לאחר שחרור מאשפוז ממושך.

לטעמנו ראוי לבחון כיצד ניתן לתת גם לאותן נשים מענה במסגרת יישום הרפורמה והשינויים המוצעים.

חיזוק שיתוף הפעולה עם הרשויות המקומיות ומערכת החינוך- אנו תומכות בהמלצת הוועדה להרחיב את שיתוף הפעולה בין אגף השיקום, הרשויות המקומיות ומערכת החינוך לטובת משפחות הפצועים. לצורך כך, יש להסדיר בנוהל ברור את אופן העברת המידע בכפוף להסכמת המשפחה, כדי להבטיח שילדי הפצועים יקבלו מענים רגשיים, חינוכיים וקהילתיים בזמן אמת.

לרשויות המקומיות ולמשרד הרווחה תפקיד משמעותי במתן מעטפת קהילתית למשפחות, לרבות קבוצות תמיכה, פעילויות חוסן, אירועי הפוגה ומענים לבני נוער ולילדים.

במקביל, יש לקדם את המלצת הוועדה לגיבוש תוכנית ייעודית במערכת החינוך עבור ילדי הפצועים.

לסיכום, הוועדה מסמנת שינוי תפיסתי מבורך, מעבר מהתמקדות בפצוע בלבד להבנה כי המשפחה היא מרכיב מרכזי בהצלחת השיקום. אנו קוראות למשרדי הממשלה הרלוונטיים ולאגף השיקום לפעול **באופן מיידי** ליישום המלצות הוועדה, זאת לצד הרחבת המענים לצרכים שלא קיבלו מענה מספק במסגרת המלצותיה.

בברכה,

פורום נשות המילואימניקים (ע"ר)

עו"ד עמית טרכטינגוט, ראש תחום מדיניות, 0546550764 amit.milueim@gmail.com

עו"ד קרן ממו, א. תחום מדיניות רגשית ומשפחות הפצועים, 0546576357